Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 76. szám. Hétfő junius 26.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: 1 évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Egy alapkőletétel (Amerikában). és még egyebek.

A mult évben a Fejérmegyei Napló s az ő nyomán több fővárosi lap hirt adott a perth-amboyi magyar templom leégéséről. November 9-én történt a nagy szerencsétlenség (valószinüleg rövid zárlat következtében), a szerény fatemplom pár óra alatt teljesen hamuvá lett, ez év május 30-án megtartották az ünnepélyes alapkőletételt s október második vasárnapjára, a magyarok Nagyasszonyának ünnepére Grosz Ferenc plebános meghitt a felszentelési ünnepi beszéd tartására.

Hát ez amerikai gyorsaság. Nálunk egy templom épitése legalább is éveket vesz igénybe. Ott a tüz után rögtön megkezdték gyüjtést, s egyuttal a tervek készitését, a tavasszal, március, április táján, szóval a mikor a zord téli időjárást a nyári meleg váltja fel (tavasz alig van) megkezdték az épitést, két hónap alatt föltették a torony csucsára a keresztet s négy hónap alatt készen lesznek a pazar belső felszereléssel.

Ez az amerikai élet. Igaz, hogy ott nem szokták a munkások az idő jelentős részét pipagyujtással tölteni, hanem a ki reggel 8 órakor munkába állott, az este 6-ig (délben félórai szünet kivételével) szakadatlanul dolgozik. S az az iparos a ki a kitüzött időre nem kész a vállalt munkájával, meg is tarthatja azt magának. Igaz, hogy senki nem lesz rá kiváncsi ha éhen halt, hogy miért halt éhen.

(Reggel 5 órakor (hétfőn) irom e sorokat. A szemközt levő korcsmában még mindig szól a muzsika, (egész éjjel dörömbölt a fülembe) az iparos ifjuság bőg, mint az árva borju, azt orditják, hogy: *inség, nyomor velünk*! Szegény felebarátaim! ha majd Amerikában lesztek, ott megtanuljátok majd azt is, hogy mi a munka s ha hétfőn reggel blaumontagot csináltok, nem fog keresni bénneteket a gyárban senki, de ti sem kerestek ott többé kenyeret)

Ez a különbség köztünk és az amerikaiak között, Én hét év óta ontom a szót és a tintát a Jézus Szive templom érdekében, az idő felét bizottságokkal való tárgyalásokkal töltöttem el — Amerikában megépitenek azalatt egy templomot, mig én itthon, az ó hazában egy bizottsággal elkészülök. Ezért nézik le az amerikaiak ezt a vén csoszogó, ókulárés, örökké zsörtölődő, a saját fiait fölfaló Európát.

Az ünnepély leirását a *Perth-Amboy és Vidéke* után a következőkben közlöm le:

Perth Amboy, N. J. Ünnepnapja volt Perth Amboy katholikus magyarságának május 30-án. E napon tétetett le ugyanis az uj nagy templom alapköve, számos magyar egylet jelenlétében és fényes papi segédlet mellett.

Az ünnepély lefolyásáról a következő tudósitással számolunk be: Gyönyörü napja volt az alapkőletételében résztvevő magyarságnak, a mint a korai délutáni órákban gyülekezni kezdtek a Cortlandt St.-i plebánia előtt.

Fél 2-re már menetre készen állott valamennyi egylet és keasbey-i rézbanda hangjai mellett elindultak a tót templomhoz, az ott bérmálást végző megyés püspök elébe, hogy a magyar templom alapkőletételi szertartását végezze.

Elöl mentek a trusteek és a hitközségi tisztviselők, a kik után a fehérruhás leánykák nagy csoportja következett négyes sorban. Közvetlen a leánykák után a hitközségi tagok hosszu sora s azután az I. Keasbey Magyar Rézbanda akkordjai mellett meneteltek a Perth Amboyi I. Sz. József Bs. (betegsegélyző) E., a Woodbridgei Páduai Sz. Antal R. és G. K. Bs. E. (saját zenekarral), Perth Amboyi I. Magyar M. és Női Társas Bs. E., Perth Amboyi I. Magyar Testvér Bs. E., Perth Amboyi Sz. Alajos E., Perth Amboyi és Keasbeyi Ev. Ref. Bs. E., Gróf Batthyány Lajos E., Kreischervillei Ferenc Ferd. Trónör. Bs. E, New Brunswicki Kossuth Ferenc Bs. E., Verhovay Bs. Egylet 120-ik fiókja, az Allendale-i Sz. István Kir. E., a Bridgeporti Rákóczy Bs. Egylet, Munkás Bs. és önk. Szerv. X. osztálya és a W. O. W. Liberty Camp 65. sz. osztálya.

A menet után rögtön a megyéspüspök 4-es fehér diszhintója és a jelenlevő papok hiptói következtek. A plébánia elé érkezve a püspököt Stumpf Margit üdvözölte szép beszéd kiséretében.

Azután a templomban épitett állványra helyezkedett el, hogy a szertartást elvégezze. Ennek végeztével a megyéspüspök angol beszédet intézett a néphez, amelyet Várlaky Sándor, south bethlehemi plébános forditott magyarra. Az ün-

Egy maroknyi föld.

— *A „Fejérmegyei Napló" tárcája.* —

Szeretem azokat az embereket, akikben van érzés, van sziv. Nem a szentimentalizmust értem. Az banális és unalmas. De azt az igazi lélekmelegséget, azt a nemes, aranyos érzést, amely felfelcsillan az alsóbb néprétegekben, az utca porában sarában, a hétköznap szürkeségében csak úgy, mint a felsőbb körök csiszolt világában, a puha szalonok parfümös légkörében. Átszürődik a látszatra bárdolatlan emberek lelkén is, kigyul a szemükben, kiverődik az arcukon; sokszor őszintébben, megkapóbban, mint bárhol.

Sohse felejtem el. Fiumében voltunk a mult nyáron. Már régóta szerettem volna látni hajót, amelyik az „uj világba" indul. Végre sikerült. Mintha most történnék, ugy emlékszem rá. Forró juliusi reggel volt. Izzó s szikrázó levegő. Erős verőfény. Az Adria olyan volt, mint egy sima kék tükör. Csendes volt a habja, szellő sem mozdult rajta. És én mégis ugy féltem tőle.

Eszembe jutott, mennyi, de mennyi munkáskezet, kérges, dolgos magyar munkáskezet fog ez a fénylő viztömeg magával vinni, messze-messze tengeren-túlra, ahol csupa vert arany várja az érkezőt, ahol nincsen küzdés, veritéktől gyöngyöző munka, hanem csupa jólét, csupa gazdagság, szintiszta boldogság . . .

És a nagy alkotmány ott állt a kikötőben. Élénken lengett rajta az osztrák-magyar tengerészeti lobogó minden ismerős sávja.

A mólón még lárma, zürzavar. És mindenütt csak ugy hemzseg az ember. A kis matrózlegények peckesen szaladnak végig a hajó fedélzetén. Sürögnek-forognak és fehér sapkájuk kék szalagja meglibben itt is, ott is. A kapitány komoly léptekkel jár föl és alá. Rendeleteket ad ki. Fél óra mulva indul a hajó.

A tér legnagyobb részét az ácsorgó, bámész nép foglalja el, melynek semmi más dolga nincs, mint megbámulni egy-egy elinduló hajót, vagy várni egy beérkezőre.

De a móló egyik pontján kiválik közülök egy csoport, szinte lesir róluk a bucsuzás, a válás fájdalma. Ezek a kivándorlók. Mindenki őket nézi és megjegyzéseket tesz rájuk. Érdeklődéssel néztem én feléjük. Nagyobbára szegény, rongyos ruháju, de tagbaszakadt, munkabiró emberek. Körülöttük egész halom podgyász: zsákok, tarisznyák, pálinkás üvegek. Volt köztük néhány fiatal legény. Beszédjük tele vággyal, szines reménnyel. Néhány egyszerü kartonruhás asszony; könnyes sápadt arcukon végtelen fáradtság, kétség, félelem. A szoknyájuk ráncába egy-egy pufókarcu, sirószemű gyermek kapaszkodik. De leginkább feltünt nekem egy öreg, fehérhajú férfi, a kalapja meg a halinája után ítélve: tót. A szeme beesett, fénytelen. Arca ráncos. Alakja megtört.

Jó Isten! Hát ez is? — Nem sajnálja itt hagyni a Kriván-Tátra dalos, vadvirágos világát? Azt a rögöt, amelyet véres veritékkel munkált meg eddig s amely nem is busásan, de mégis megadta a mindennapi kenyeret! Pedig a zólyomi határban most sárgul a hullémzó rozs, cseng a kasza pengéje, virit a pipacs, csendül a nóta és hüvös, illatos szénaszagot hoz magával az esti szellő . . .

Nem sajnálja? . . .

Nem sirja vissza az a fekete rögöt, ahol a régi-régi becsületben élt tót atyafiak pihennek? Majd ugy esténkint, ha az „uj világba" el eljár zokogni a mult?! . . . Nem sirja vissza? . . .

Egy pillanat alatt elgondoltam mindezt.

Odamegyek. Megszólitom.

— Maga is a kivándorlók közül való? — Fáradtan int, hogy — igen.

— És van lelke itthagyni a hazáját, idős ember létére?

Sövegjártó János

Hazai és Rumburgi vászon áruháza. Szfehérvár, Barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.

Agy és asztalnemüek, Franczia batiszt, Angol Zephyr, Szines és fehér ruha vásznak a legolcsóbb szabott árakon. Ugyanitt tanuló és mindenes fiu felvétetik.

Mai lapunk 4 oldal.

00000365

nepi beszédet Szeneczey János, new brunswicki plébános tartotta.

Gross Ferenc plebános a hitközsége nevében hálás köszönetet mondott a megyéspüspöknek, a ki a gyülekezetet megáldotta. Ezzel a hivatalos ünnepély végetért. A plébánián Bolschweiller Albert polgármester a város nevében üdvözölte a püspököt és sikert kivánt a megkezdett mű teljes befejezésére.

Ebben a rövid kis közleményben két mozzanatra akarok rámutatni. Egyik az, hogy Perth-Amboy és Vidékét Nánássy Lajos református lelkész szerkeszti, de aki készséges örömmel nyujt teret lapjában, hogy a magyar katholikus testvérek ünnepnapját minél impozánsabbá és kedvesebbé tegye. Azután azt is olvashatjuk, hogy a felszentelési ünnepélyen résztvett a Perth-Amboyi és Kesabeyi ev. ref. betegsegélyző egyesület is. Ez általánosságban szokás Amerikában. Mikor én Amerikában jártam, a nagy körutazást épen egy héttel kellett elhalasztani azért, mert a legközelebbi vasárnapon nem tarthattunk ünnepi istenitiszteletet, a kath. hivek egy része, különösen pedig testületek, zászlaikkal ugyanis a református templomban voltak, a hol akkor éppen orgonaavatás volt nagy ünnepség keretében s azon az egész magyarság vallás-különbség nélkül becsületbeli kötelességének tartotta megjelenni. Épen most olvasom, hogy Gibbons Kardinális áldozópapságának 50 éves és bibornoki méltóságának 25 éves jubileumát az egész Egyesült-Államok megünnepelték. Részt vett benne Taft az elnök, Sherman alelnök, Roosevelt (mind a három protestáns), a legfőbb törvényszék minden birája, az összes államtitkárok, jelenvolt 18 állam kormányzója, 50 nagyváros polgármestere, a kongresszus és szenátus küldöttségei, de ott voltak az összes más vallásu hivek előljárói, pl. az episkopális protestáns egyház püspöke, a ki a kath. templom előtt várt az érsekre és ott a templomajtó előtt óriási közönség jelenlétében fejezte ki jó kivánatait.

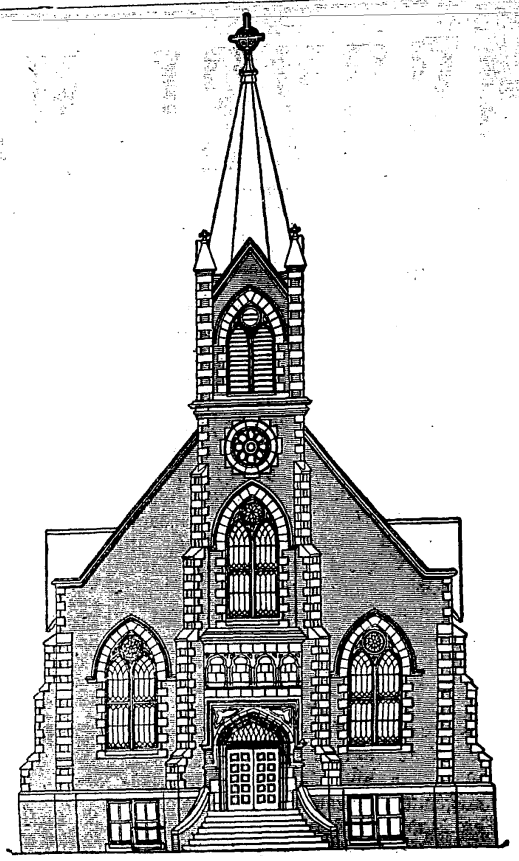

A Perth-Amboyi uj templom.

És mi a mi helyzetünk idehaza az ó hazában?! A kultuszvita legalább egy hónappal tovább tartott, azért mert Kelemen Samu és Fényes Samu urak nem akarták megengedni, hogy a katholikusok a Mária-kongregáció keretében imádkozhassanak. Telve gyülölettel és határtalan tájékozatlansággal mindenképpen csodabogarakat akartak gyüjteni a mi rovásunkra. De a ki érti a helyzetet, tudja, hogy ezek a középkori inkvizitorok tulajdonképen csak önmagukról állitottak ki szegénységi bizonyitványt.

Fehérvárott népgyülést tartottak és ki akarták dobni a mi katekizmusunkat az iskolánkból.

Franciaországban, Portugaliában, Spanyolországban dühöng a vallásháboru.

Ó te vén szamár Európa!

Egész társadalmi rended a kereszténységen alapul. A tizparancsolat, Jézus Krisztus szeretetének evangeliuma tartja bennünk a lelket, hogy nem pogányok vagyunk, hogy nem a Nérók és rabszolgáik korát éljük, hogy nyugodtan hajthatjuk le a fejünket és nem kell félnünk; s a vén rué Európa, a melynek csak csontjai zörögnek még, ez a cinikus vén majom, a melyből kihalt a szeretet és helyét a gyülölet foglalta el — ez a vén Európa gyujtogatja a maga házát.

Nézzetek át a fiatal Amerikába. Izmos, nagy csontu kamasz! Kevés a műveltsége, a művészete, de van életfilozofiája. Neki a vallás érték, a társadalmi rend föntartója, az állam biztosságának az alapja. Tehát megbecsüli. Az elnök a képviselőház, a biró, az egyszerü polgár, mind, valamenyi. A felekezetek nem azt keresik a mi szétválaszt, hanem a mi egyesit s tudják hogy ha az egyik erős, az nem jelenti a másik gyengeségét. Az ellenséget nem az Isten hiveiben, hanem a hitetlenségben keresik.

És mi szegény magyarok, mi is elmegyünk, millió számra megyünk Amerikába, hogy ezt megtanuljuk. Itthon nincs rá időnk, érkezésünk, nincs rá eszünk.

Mi szegény magyarok!

Bilkei Ferenc.

Valami furcsa vonás jelent meg ekkor a szája szögletében. A szeme sirósra vált. Egy-két szóval elmondta, hogy a fia akart mindenáron szerencsét próbálni, s mert kivüle senkije sincsen, vele megy ő is.

A fiu — husz huszonkét éves lehetett — ott állt tőle pár lépésnyire. A málhákat őrizte. Elnéztem az erős alakját, az izmos karját, a gondolkozó, értelmes arcát. Milyen szüksége is volna a hazának néhány ilyen vaskezű, acéloskaru fiura! S valahogy ugy tetszett nekem, mintha egy élénken lüktető-verő eret szakitanának ki az édes magyar haza testéből, onnan a zólyomi részből, ahol a Nagy-Kriván mered az égnek . . .

Aztán megint az öreget néztem. A kezében görcsösen szorongatott valami zacskóalakot, s a tekintete minduntalan arra tévedt.

Megkérdeztem tőle, — mit őriz abban a zacskóban olyan féltő gonddal?

De erre már kibuggyant a szeméből a könny s végigszaladt a sápadt ráncos arcán. Nem felelt mindjárt. Csak később. Akkor is csöndesen, suttogva: — Pár márék görönggy a feleségem sirjáról. Azt teszem a fejem alá minden este.

Elbámultam. Mennyi sziv, mennyi érzés, mennyi kegyelet van ott a fehérposztós halina alatt!

*

Éleshangu csengő szól. Aztán lárma, kápráztató mozgás, csilingelés, rohanás, kiabálás, kendőlobogtatás . . .

És a hajó lassan, méltóságosan indul ki a kikötőből . . .

Meleg verőfény. Locsogó habok. Messziről még látszik a hajó szürke sávja.

Aztán csend. Elszéled a tömeg. Indul kiki hazafelé.

De én még mindig a mólón járok. Hallom a felkavart hullámgyürük egyhangu zenéjét, amint halkan odaütődnek a parthoz. És látom a kivándorlókat . . . A könnyesarcu tót embert, akinek már őszbecsavarodott a haja, és aki esténkint a hajónak szűk, szellőzetlen zárkájában zokogva borul egy kis vászonrongyra . . . Egy marék fekete rögre . . .

Van ebben a szegény, földhözragadt tót népben érzés, sziv. Van . . .

Titurel.

UJDONSÁGOK.

— **Változások a ciszterciták nál.** A zirci apát ur Deáky Honor tanárt Fehérvárról Pécsre, Czakó Ambrót Egerből és Holczinger Tituszt Bajáról városunkba helyezte. — Kolb Czyprián dr. a szengothardi főgimnáziumhoz megy hittanárnak, Láng Ince dr. pedig Zircről Budapestre megy a hittudományi intézet lelkigazgatójának.

— **Uj iskolaszéki tagok.** Az ujjá alakitandó iskolaszékbe a tanitóság már megválasztotta a maga képviseletét. A választás egy kis meglepetést hozott, amennyiben a tanitóság részben uj — az igaz, hogy a munkában rég ismert erőket tisztelt meg bizalmával. A tanitói kar bizalmának letéteményesei: Weisenfeld János, Lambert Vilmos és Medgyesy József.

— **Uszóverseny városunkban.** A Székesfehérvári Torna Club a Budapesti Magyar Testgyakorlók Körével karöltve szépen sikerült országos uszóversenyt rendezett f. hó 25 én a helybeli Árpád-fürdőben. Az uszásnak, ennek a szép sportnak minden nemét a legkiválóbb magyar uszóktól látták a jelenlevők. Mindegyik versenyszámban — műugrást kivéve — tömegesen indultak a versenyzők s némelykor igazán érdekes, erős küzdelemmmel élénkitett harci képet tártak az uszodát körülálló közönség szemei elé. Különben pedig a verseny érdekességét legjobban bizonyitja az, hogy a 3 órakor már ott levő közönség szivesen ott maradt este 7 óráig, a verseny végéig. A nap hőse Glanszhek Rezső a M. T. K. tagja volt. Ez a 12 éves fiu a műuszásban csaknem a bajnokot legyőzte. Rengeteg tapsot kapott. A verseny sikere érdekében a fáradhatatlan sportember, Hurbán István dolgozott legtöbbet s igy őt illeti a hálás sportkedvelő közönség elismerése. Részletes eredmény a következő:

a) Sz.-fehérváriaknak fentartott versenyek: — 20 m. uszás (12 éven aluliaknak). 1. Her György, 2. Roszberger Béla, 3. Csabke Emil. 20 m. uszás 14 éven aluliaknak). 1. Polyányi Ferenc, 2. Schmidt István. — 50 m. gyorsuszás (ifj. verseny)

00000366

1. Berndorfer György, 2. Solti László, 3. Bernstein László. — 60 m. melluszás. Vértes Endre, 2. Horing Ádám, 3. Kozma Dezső. — 60 m. gyorsuszás. 1 Petrás Sándor 45⅘ mp., 2. Tőke Ferenc, 3. Destek István. — 60 m. hátuszás. 1. Halmos György, 2. Kováts István. — 4-szer 20 m. staféta. 1. Alkalmi csapat. (Vértes, Halmos, Destek, Reicky), 2. Sz. T. C. a) csapata (Petrás, Petrás, Tőke, Kis.)

b) Országos versenyek. — Juniorgyorsuszás 60 m. 1. Németh József M. T. K. 41⅗, 2. Vogl A. Terézvárosi T. C., 3. Zirner Károly M. T. K. — 200 m. melluszás (tiszteletdij). Toldi Ödön (bajnok) M. T. K., 2. Demjén Oszkár B. T. C. — 100 m. gyorsuszás (tiszteletdij). 1. Muszk József M. T. K., 2. Erdős József B. H. K., 3. Rimanóczy Jenő M. T. C. — 100 m. hátuszás (bajnokok kizárva). 1. Veszk János T. T. C., 2. Gonda Miklós M. T. K., 3. Pajzs István M. H. C. — Fejes távugrás (előnyverseny). 1. Róth Henrik Fl T. C. 5 m. előny, 2. Zirner Károly M. T. K. 4 m., 3. Labori Ödön F. T.C. — 400 m. uszás (tiszteletdij). Koltai János B. H. K. 5 p. 22⅗ mp. — 40 m. hölgyuszás (tiszteletdij). 1. Vaszalits Gizus T. T. C., Váradi Tercsi T. T. C., Várady Erzsi T. T. C. — 4-szer 100 m. staféta, tetszésszerinti uszással. 1. Müegyetemi Atletikai Klub., 2 M. T. K. feladata. — Tányérkeresés. 1. Rajágh László M. H. C. és Demjén Oszkár B. T. C. Mindegyik 7 tányért hozott fel. — Müugrás (fejes előre, csukafejes, fejes hátra, szaltó, egy szabadon választott gyakorlat. 1. Rajágh László (bajnok) 2. Klauschek Ferenc M. T. K. — 3 szor 100 m. vegyes staféta (mell, hát, magyar). 1. M. H. T. C., 2. F. T. C., 3. Sz. T. K. — 100 m. oldaluszás (tiszteltdij). 1. Apol Lóránt F. T. C. Borovi Ferenc volt tulajdonképen az első, de a szabálytalan uszás miatt diszqualifikálták. — Poló-bemutatás (meghivási verseny). M. T. K. — B. A. K. Eredmény: 2:1.

— **Országos értekezlet.** A Regnum Marianum-Egyesület julius 1-én d. e. 9 órakor tartja meg Budapesten (Damjanich-u. 50. sz.) nagyméltóságú gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök elnöklete alatt a középiskolai Mária-Kongregációk vezetőinek X. országos értekezletét. Tárgysorozat: 1. A kath. gondolat fejlődésének föltételei. Előadó dr. Trikál József, egyet. m. tanár (Budapest). 2. A középiskolai kongregációk hivatása Előadó Krywald Ottó, hittanár (Budapest). 3. Feladataink a lelki élet terén. Előadó dr. Vass József, theol. tanár (Székesfehérvár). 4. Inditványok. (Az inditványok jun. 28-ig irásban küldendők be a R. M. cimére.)

— **Repülőgép Móron.** Bier főhadnagy repülését kénytelen volt Móron megszakitani és itt a gróf Lamberg-féle Vajal-i majorban a község közvetlen közelében leszállani. Reggel hat óra előtt pár perccel a házak felett nagy zakatolással, nem nagy magasságban repült a gép. Látszott, hogy Bier leszállani akar. Minthogy az egész vidék csupa szőlő, Wiesner István kereskedő móri lakos nyomban a repülés irányában embert küldött, ki a leszállásnál esetleg segitséget nyujtson és a hely ismerete folytán irányitással szolgáljon. Bier szerencsén leszállott. Gépének baja kisebb jelentőségü. Reggel hét óra után a Bécs felé menő vonattal nyomban tovább utazott, miután távirati jelentést adott és szerelőket rendelt. Gyors elutazásában és ügyei elrendezésében nagy segitségére volt Wiesner István kereskedő, ki csendőröket kért gyorsan a gép mellé s igyekezett azt biztositani. Az állomásfőnök fogata épen az üzlet előtt állott, melyet az Biernek felajánlott és igy minden késedelem nélkül folytathatta utját, habár nem gépen, hanem vasuton Bécs felé.

— **Kerékpárverseny.** A Székesfehérvári Kerékpáregyesület f. hó 25-én délután 20 kilométeres országuti kerékpárversenyt tartott, melynek eredménye a következő: I. Lencsés Vilmos 49 p. 46 mp., II. holtversenyben: Mayer Jenő 50 p. 54 m., Greger Ferenc 50 p. 54 mp., III. Keller Ferenc 56 p. 50 mp., IV. Kümmel Ernő 57 p. 20 mp.

— **A vásártéri telkek.** Az igazságügyi palota melletti három házhelyet, melyek a mult árverésen nem keltek el, ma adta el a város. Az árverés 9 órakor kezdődött és következő eredménynyel végződött:

A vásártér felé eső sarkot megvette Fröschl János épitőmester 7950 koronáért. A mellette levőt, mely a vásártérre néz, Sulyok János rendőrbiztos vette meg 5850 koronáért. A törvényház tőszomszédságában levő s a vásártérre néző házhely pedig Rozencweig Lászlóé lett 10100 koronáért.

— **Fehér zászló.** A városi járványkórház üres. A mult év augusztus hava óta állandóan, sokszor túlzsufolt is volt a betegségtől gyötört szenvedőktől, volt idő mikor 30—40 beteg nyögött a két teremben s ma — elvben — lebeg a fehér lobogó — s az üres kórház várja a kétes jövendőt.

— **Új katholikus kör.** A Dunapentelei római katholikus kör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Ülések a városnál.** F. hó 27-én d. e. 10 órakor épitészeti szakosztályi, 11 órakor árvaszéki, d. u. 3 órakor pedig aggintézeti bizottsági ülés lesz a városházán.

— **Rendőrkutyák.** Hiába beszélnek akármit, mi mégis csak haladunk a korral. A VI. számu csendőrkerületi parancsnok elhatározta, hogy a párisi rendőrség mintájára rendőrkutyákat fog beszerezni s azokat a nyomozásoknál használja. Az érdekes ujitás bizonyára nagy előnyére lesz közbiztonságunknak.

— **Labdarugás.** Érdekes labdarugó mérkőzés volt vasárnap délután a sóstói pályán. A Hajmáskéren állomásozó budapesti 4. tüzérezred és a helybeli honvédgyalogezred fotbalcsapata folytattak elkeseredett küzdelmet a győzelemért. Eredmény 7:6 a tüzérek javára.

A Sz. T. C. ifjusági csapata vasárnap délután Komáromba ment, hogy az ottani sportegyesület ifjusági csapatával mérkőzzék. Derék ifjaink azonban nagyon csalódtak, mert a komáromiak nem az ifjusági, hanem az I., vagyis a legjobb csapatukat állitották ki ellenük. A kedvetlen játék 5:0 eredménnyel végződött, a székesfehérvári fiuk vereségére, de a komáromi csapatnak sem javára, hanem inkább erkölcsi kárára.

— **A rendőrség a nyaralókért.** A rendőrség elejét akarja venni a nyári hónapokban a nyaralók által üresen hagyott lakások kifosztogatásának, mirt is felhivja városunk nyaralni menő lakóit, hogy távozásukat a rendőrségen bejentsék. Az üresen hagyott lakásokat a rendőrsokat amenynyire lehet ellenőrizteti s a betörések ellen lehetőleg biztositja.

Dr. Kneifel Ferenc székesfehérvári ügyvéd irodáját iskola-utca 8. sz. alá helyezte át.

— **Ferrer feltámadása.** Ferrer meghalt, de eszméi élnek, hirdeti a spanyol anarkizmus. S hogy ez igaz, mutatja e szomoru eset. A minap Saragossában a Madonna de Pilar templom előtt ép akkor robbant fel egy bomba, amidőn egy nagy körmenet vonult el arra. Szerencsére a közelben levőknek az ijedtségen kivül nem esett bajuk. Alig, hogy az izgatottság lecsillapult, a közeli kathedrális mellett ujra felrobbant egy bomba. Két másik bombát, melynek gyujtó zsinóra elaludt, a székesegyház és a Szent-Kajetán templom mellett találtak meg. Egy idő óta az egyház ellenségei különösen a szerzetesnők és ezek közt az irgalmas nővérek ellen intézik támadásukat. Ennek a kongregációnak 6543 tagja van Spanyolországban, 200 kórházat, 20 menedékházat, 40 árva- és lelencházat és 248 egy férfiak s nők menedékházát látják el. Ezenkivül 71.000 gyermeket oktatnak, nem is számitva a 800 leánynövendéket, kik esti iskoláikat látogatják, ők látják el ezenkivül a betegeket a fogházban s a katonai kórházakban. És épen ezen nővérek ellen ujabban oly heves hajszát inditottak, hogy akárhányszor már az utcán sem mutathatják magukat anélkül, hogy durva támadásoknak ne volnának kitéve.

— **Titokzatos ruhák.** Fezekas Ferenc sárkeszii lakos tegnapelőtt a szőlője előtt elhuzódó árokban két öltöny férfiruhát talált. A leletről sietve értesitette a csendőröket, akik nyomban hozzáfogtak annak kideritéséhez, hogy azok a ruhák hogyan, mi módon, mikor és ki által kerültek oda az árokba. Annyi bizonyos, hogy már napok óta hevertek ott az árokban, a felette elszálló felhők is ráhullatták könyeiket, sőt már penészledni is kezdenek. A nyomozók nem gondolhattak mást, minthogy azok a ruhák, lopásból, betörésből, vagy más, talán sötétebb bünesetből származnak s a tolvajok elrejtették, vagy pedig a menekülő gyilkosok levetették és elhagyták, nehogy azokról rájuk ismerjenek. Valaki felvetette, hogy ezek a ruhák Bognár Ferenc 38 éves sárkeszii lakossé, aki a falu egyik gazdaembernél van alkalmazva. Odavitték hozzá a a ruhákat, melyekre Bognár Ferenc habozás nélkül rávágta, hogy azok biz az ő ruhái. Most már csak az volt a kérdés, hogy vajjon hogyan kerültek eme öltönyök a szőlőhegyi árokba. Ezt már maga a Bognár sem tudta hirten megmondani, azonban rövid idő mulva ez a rejtély is megoldatott. Bognár ugyanis f. hó 24-én összeveszett a gazdájával s el akart menni Polgárdira szolgálni. Össze is csomagolta a ruháit s el is indult. Utközben azonban annyira berugott, hogy elaludt s mikor fölébredt semmit sem tudott arról, hogy a gazdáját ott akarta hagyni s igy őhozzá ment vissza. A ruháiról is teljesen megfeledkezett, még másnap sem tudta, hogy hol hagyta el. Miután ezekről a csendőrök teljesen meggyőződtek, megszüntették a további nyomozást.

Irógépkellékek, irógépszalagok, iró- és karbonpapirok, sokszorositó készülékek elsőrendü minőségben kaphatók Klökner Péternél Székesfehérvár.

— **Egy berugott hadfi dühöngése.** Nagy ribilliót okozott ma délelőtt a Megyeház-téren egy berugott vitéz garázdálkodás. Györkös István honvédtizedes vasárnap szabadságon volt otthon falujában. Hétfőn reggel érkezett vissza városunkba, azonban nem ment a laktanyába, jelentkezni, hanem egyszerüen beállitott a Megyeház-tér 7. sz. hadkiegészitőbe s ott egyik tiszttel gorombáskodni kezdett. Természetesen kiküllebitették onnan őkelmét s ezen a kiküllebbitésen igen jól mulattak a véletlenül arra haladó diák urak. A kiebrudalt hadfi pedig szörnyen dühbe gurult, hogy őt kinevetik s valósággal eszét vesztette. Kihuzta bajonéttját s azzal kergette a diákokat. A hadkiegészitőből telefonáltak a készültségért, mely gyorsan megérkezett és lefegyverezte a dühöngő vitézt. A Nádor-utcán kisérték végig a tántorgó tizedes urat, aki ellenállás nélkül ment is, csak a szinház előtt akart egy alezredeshez menni, hogy kezet fogjon vele. A kegyetlen készültség azonban még ezt sém engedte meg neki.

— **Elgázolás.** Hisszük, hogy a törvény őrei a legerélyesebb szigorral sujtják azt a haszontalan, gondatlan frátert, a ki egy becsületes jóravaló életet döntött életveszedelembe. Hnatt Vilmosné katonai fegyverkovács felesége tegnap d. e. a templomból igyekezett hazafelé, a midőn a csatornapartról a Buda-utra kilépett, egy könnyü kocsi Schwarz Ármin batthyáni bérlő kocsija örült végtatással nyargalt el mellette. A kocsi oly közel haladt a gyalogjáróhoz, hogy a szélén menő Hnattné vállát magával rántotta. Az asszony a nagy rántástól kétszer megfordult, aztán fejjel a gyalogjáró szélére zuhant s ott eszméletlenül terült el. Hári Gyula cipész mester, a kinek boltajtaja előtt az eset történt s a ki mint önkéntes mentő eddig is dicséretesen fáradozott szenvedő embertársai javára, azonnal a szerencsétlenül járt asszony segélyére sietett s a boltba vive, ápolás alá vette. Majd megjelentek a mentők s a megsebesültet a Szentgyörgy kórházba szállitották. Az orvosok agyrázkódást konstatálták, a beteg vért hányt s később is többször elájult. A vigyázatlan kocsist, a ki vitézül megakart szökni, a közönség tett-

00000367

leite, s kis hija, hogy meg nem nyomoritotta. A neve Nyuli József, hogy mi lesz a büntetése, nem tudjuk, de reméljük a legrosszabat.

— **Tűz.** Folyó hó 24-én délután 5 órakor Adonyban Köllner Ferenc házánál egy szalmakazal kigyuladt s hogy a körülötte levő 10 kisebb szénabaglya el nem égett, az a derék tűzoltóknak köszönhető, akik csakhamar elfojtották a veszedelemes elemet. A bajt valószinüleg gyermekek játéka okozta.

— **Baleset az országuton.** Lassan, lépésben ballagtatott f. hó 26-án reggel 7 óra tájban a szabadbattyáni országuton Fehér János lovasberényi tojáskereskedő. A nehéz huzatón a kocsi elé fogott jámbor gebék fáradtan cammogtak, gazdájuk pedig nyugodtan elgondolkozhatott azon, hogy ránézve jó-e, vagy rossz-e, hogy olyan drága a tojás. A méla csendet egyszerre automobil zakatolás zavarta meg. Nem telt bele egy perc s a hegytetőn, a kocsival szemben feltünt egy hatalmas gépkocsi, mely a budapesti malomépitő és gépgyár r. t. tulajdona s amelyet Albrecht Vilmos budapesti mérnök vezetett. A lónélkül száguldó kocsitól a tojáskereskedő lovai megijedtek s a kocsit gazdástul együtt beleforditották az árokba. Fehér János könnyebb, a tojások sulyosabb sérüléseket szenvedtek. Az automobilon ülők a baleset szinhelyéről egyenes a rendőrségre mentek és bejelentették a történteket.

Jégszekrények működő és horganylemez betéttel, gyermekkocsik és vasbutor különlegességek, takaréktüzhelyek nagy választékban kaphatók *Márkus Simon Fia* cégnél, Jókai-utca 16

Értesitjük a mélyen tisztelt közönséget, hogy a „Székesfehérvári Katholikus Háziasszonyok Egyesülete“ Csonka-utca 1 b. szám alatti helyiségében jun. 6-dikán **mosodát** nyitott, amely jutányos árak mellett minden alsó és felső ruhanemü mosását elvállalja. Házi kezelés. A mélyen tisztelt közönség jóakaratú pártfogását kéri a

Vezetőség.

ZILZER MANÓ
férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szögény-Marich-utca.
Állandóan nagy raktáron mindenféle
férfi-, fiu- és gyermekruhák
ugyszintén
papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
bőrkabátok, utazóbundák, raglan-felöltők, kabátok.

Valódi
Aspirint
vásárolunk eredeti
Tablettákban
20 dbr. K. 1.20.
Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld u. Leverkusen b. ∴ Mülheim a Rhein ∴

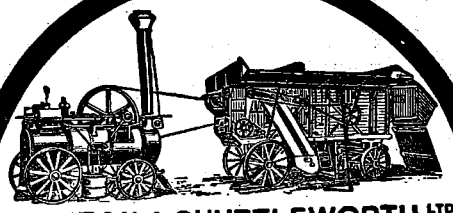

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váczi-körút 69,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhere-cséplők, tisztitó-rostók, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyüjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecskavágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szzélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

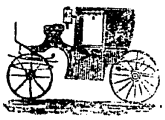

HIRTLING PÁL
ÉS FIAI
Motoreröre berendezett kocsigyártó telepe.
Üzlet: Tolnai-utca 16. **Szekesfehérvár** Raktár: Simor-utca
Raktáron tartok minden fajtáju kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.
Javitásokat u. m. kovács, bognár, fényező és nyerges munkákat jutányos — — — áron eszközöljük. — — —

ÜZLET ÁTALAKITÁS.
Tisztelettel értesitjük a mélyen tisztelt közönséget, hogy Nádor-utca 19. szám alatt évtizedek óta fennálló üzletünket a nagybani osztálytól elválasztva-, ujjonnan berendeztük és
füszer és csemege kereskedéssé
alakitottuk át. Raktárunkat minden ezen szakmába vágó legjobb minőségü árukkal szereltük fel és azokat a legjutányosabb árakért bocsájtjuk a fogyasztó közönség rendelkezésére.
Szives pártfogást kérnek
PINKÁS ZSIGMOND és FIAI.
Asztali és csemege borok, hazai és francia pezsgők.
Csemege sajtok, prágai sódar, felrágottak.
Saját pörköldénkben előállitott naponta frissen pörkölt kávék.
Halak, Conservek, Likőrök.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000368